ความกลัวปกติของเด็กและวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวโสภิดา นันทพรภิรมย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-14-3279-8 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5 fi.f. 2550

NORMAL FEARS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS IN THE BANGKOK METROPOLIS

Miss Sopida Nantapornpirom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Developmental Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-3279-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความกลัวปกติของเด็กและวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดย นางสาวโสภิดา นันทพรภิรมย์

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> คณบดีคณะจิตวิทยา (รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ (รองศาสตราจกรย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

...... อาจารย์ที่ปรึกษา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ)

พิ่ว หวา กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์)

โสภิดา นันทพรภิรมย์: ความกลัวปกติของเด็กและวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร.
(NORMAL FEARS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS IN THE BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ, 186 หน้า.
ISBN 974-14-3279-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ สำรวจความกลัวปกติ รวมทั้งทำการวิเคราะห์และ เปรียบเทียบความกลัวปกติในด้านต่างๆ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร มีอายุ 7-18 ปี จำนวน 915 คน และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มอายุ คือ เด็กเล็ก เด็กโต และวัยรุ่น ทำการวิจัยโดยใช้ "แบบสำรวจความกลัวสำหรับเด็กและ วัยรุ่นไทย" วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้สถิติ Factor Analysis, Two-Way ANOVA, Discriminant Analysis, และ Frequency Distribution ผลการวิจัย พบว่า

- 1. ความกลัวปกติของเด็กและวัยรุ่นไทยในกรุงเทพมหานครจัดเป็นกลุ่มความกลัวได้ 5 กลุ่ม คือ "การกลัวความตาย และสิ่งที่อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต" "การกลัวคน สัตว์ หรือสิ่งที่ไม่น่า ไว้ใจ" "การกลัวผี สิ่งที่ทำให้เกิดความหวาดกลัว หวาดเสียว หรือไม่สบายใจ" "การกลัวภาวะ กดดันทางจิตใจ การไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และความล้มเหลวพ่ายแพ้" และ "การกลัวการ ถูกตำหนิติเตียน หรือลงโทษ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัว"
- 2. เด็กหญิงรายงานว่า มีระดับความกลัว และจำนวนสิ่งที่กลัวมากกว่าเด็กชายอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ (p<.05) ส่วนในกลุ่มอายุโดยรวมแล้ว พบว่า ปริมาณความกลัวลดลงในกลุ่มที่ อายุเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<.05) และไม่พบอิทธิพลร่วมระหว่างเพศและกลุ่มอายุ
- 3. ความกลัวเฉพาะเด็กหญิง ที่เด็กซายมักไม่ค่อยกลัว มี 11 อย่าง อันดับที่ 1 คือ "คนโรค จิต คนบ้ากาม พวกที่ชอบลวนลามร่างกายผู้อื่น พวกถ้ำมอง" ส่วนความกลัวเฉพาะเด็กเล็กที่วัยรุ่น มักไม่ค่อยกลัว มี 13 อย่าง โดยอันดับที่ 1 คือ "การที่ตนเองพลัดหลงในฝูงชน"
- 4. ความกลัวที่พบมากที่สุด ในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และในกลุ่มย่อย พบว่า อันดับที่ 1 คือ "การที่ตนเองต้องสูญเสียอวัยวะ พิการ อัมพาต ช่วยเหลือตนเองไม่ได้" ยกเว้นในกลุ่มเด็กเล็ก ที่กลัว "น้ำท่วมโลก ดวงอาทิตย์ดับ อุกกาบาตพุ่งชนโลก โลกแตก" เป็นอันดับที่ 1

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ	ลายมือชื่อนิสิต โสภิก รัพทพรดิเมย์
ปีการศึกษา2548	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

9

4578134038: MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: NORMAL FEARS / CHILDREN / ADOLESCENTS.

distribution. Findings were as follows:

SOPIDA NANTAPORNPIROM: NORMAL FEARS OF CHILDREN

AND ADOLESCENTS IN THE BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR:

ASST. PROF. PANRAPEE SUTHIWAN, Ph.D, 186 pp. ISBN 974-14-3279-8.

The purposes of this research study were to investigate normal fears of children and adolescents in the Bangkok Metropolis, and to examine them in different dimensions. Participants were 915 school students in Bangkok whose age ranged from 7-18 years. The participants were divided into 3 age-groups: 1) younger children, 2) older children, and 3) adolescents, and were administered "The Fear Survey Schedule for Thai Children and Adolescents." Data were analyzed in 4 dimensions using factor analysis, two-way ANOVA, discriminant analysis, and frequency

1. Five factors of normal fears reported were "Fear of Death and Severe Danger", "Fear of Untrustable Persons, Animals, and Things", "Fear of Ghosts or Thrilling or Discomfortable Things", "Fear of Psychic Stress, Social Evaluation, and Failure", and "Fear of Criticism or Punishment and Fear Related to Family".

2. Girls obtained significantly higher fear-intensity scores and fear-prevalence scores than boys did (p<.05). In general, fear intensity and prevalence decreased with age (p<.05). However, no interaction effects between sex and age-group were found.

3. Sex differences in fear content were found and the best discriminating fear stimulus was "Perverted persons or peepers". Girls obtained higher fear scores on this item and the remaining 10 fear stimuli than boys. The type of fear that best discriminated younger children and adolescents was "Getting lost in a crowd". Younger children obtained higher fear scores on this item and the remaining 12 fear stimuli than adolescents.

4. The first ranked common fear for the overall sample and the sub-groups of participants were "Lost of organ, physical disability or helplessness", with the exception of the younger-children group who reported "End of the world" as the first ranked common fear.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ อาจารย์ที่ ปรึกษาของผู้วิจัยเป็นอย่างสูง อาจารย์ของผู้วิจัยผู้คอยให้คำแนะนำ อบรมบ่มสอน และเป็นที่ ปรึกษาทั้งในด้านวิชาการ และในด้านที่ไม่ได้เป็นตำราให้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งดูแล เอาใจใส่ ลูกศิษย์ ด้วยความห่วงใย เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอน้อมกราบขอบพระคุณอาจารย์ของผู้วิจัย ด้วยความเคารพ รัก

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ อาจารย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการ วิจัยที่เป็นประโยชน์กับผู้วิจัยเป็นอย่างมากหลายครั้ง และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย และคอยให้คำแนะนำ ห่วงใย ดูแลผู้วิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสอง ท่านด้วยความเคารพ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศิรางค์ ทับสายทอง รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต รองศาสตราจารย์ ดร.โสรีซ์ โพธิแก้ว รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และอาจารย์ ดร.กุลยา เดชอิทธิรัตน์ อาจารย์ผู้เมตตาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในทุกๆด้านแก่ผู้วิจัย และคอยดูแล ถามไถ่ ห่วงใย ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพ

ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณ อาจารย์อนุทัย โรจนวิภาต ผู้ทรงคุณวุฒิของผู้วิจัย และผู้วิจัยขอ กราบขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้าสาย ครูผู้ได้รับมอบหมาย และครูประจำขั้นในโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้เข้าทำวิจัยทุกท่านถึงความร่วมมือ และให้ความช่วยเหลือ ดูแลผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณน้องๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยทุกๆคน ที่เสียสละเวลาและให้ความ ร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณณัฐวุฒิ อิ้มพัฒน์ คุณชัยรัตน์ อรัญญษทรรศน์ คุณอรนลิน ไชยวสุ คุณสุปราณี ปรุงประเสริฐ และเพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้องของผู้วิจัยทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ห่วงใย ถาม ไถ่ตลอดมา ผู้วิจัยไม่อาจเอ่ยชื่อได้หมด แต่ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกคนด้วยใจ และผู้วิจัยขอขอบใจ น้องชาย น้องสาว ของผู้วิจัยที่ห่วงใย และคอยเป็นกำลังใจแม้ไม่ได้แสดงออกมา

สุดท้าย ที่จะขาดไม่ได้ ผู้วิจัยขอน้อมกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ของผู้วิจัยที่คอย เป็นทั้งกำลังใจ สนับสนุนทั้งกำลังกาย และทุกๆด้าน อย่างเต็มที่กับผู้วิจัยมาเสมอ ผู้วิจัยขอน้อม กราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ของผู้วิจัยด้วยความเคารพรักอย่างสูง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	กู
สารบัญตาราง	ม
บทที่	
1. บทน้ำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	30
กรอบแนวคิดของการวิจัย	30
ขอบเขตของการวิจัย	31
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	32
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	33
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	34
2. วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากร	35
กลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4. อภิปรายผลการวิจัย	94
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	128

	หน้า
รายการอ้างอิง	 135
ภาคผนวก	 142
ภาคผนวก ก	 143
ภาคผนวก ข	 144
ภาคผนวก ค	 148
ภาคผนวก ง	 153
ภาคผนวก จ	 155
ภาคผนวก ฉ	 180
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	 186

สารบัญตาราง

ุ ภารา	NN NU
1	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการแบ่งกลุ่มอายุ แต่ละระดับอายุ และเพศ
2	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในขั้น Pilot Study จำแนกตามการแบ่งกลุ่มอายุ แต่ละระดับอายุ และเพศ
3	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในขั้นทดลองใช้ (Try Out) จำแนกตามการแบ่งกลุ่มอายุ แต่ละระดับอายุ และเพศ
4	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแต่ละระดับอายุ ระดับสถานะทางสังคม เศรษฐกิจ (SES) และเพศ53
5	ตารางแสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการแบ่งกลุ่มอายุ ระดับสถานะทางสังคม เศรษฐกิจ (SES) และเพศ54
6	ตารางแสดงข้อกระทงและค่าน้ำหนักของปัจจัย (Factor Loading) ในการจัดเข้าเป็นปัจจัย ต่าง ๆ ทั้ง 5 ปัจจัย จากการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) (n = 915)61
7	ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ในคะแนน ระดับความกลัว (Fear Intensity Scores) ทั้งโดยรวมทั้งหมดและแยกแต่ละปัจจัย (n=915)
8	ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ในคะแนน จำนวนสิ่งที่กลัว (Fear Prevalence Scores) ทั้งโดยรวมทั้งหมดและแยกแต่ละปัจจัย
	(n - 915)

4	ν.
ตารางท	หน้า
DI IS IN M	N IA I

9	ตารางแสดงข้อกระทงทั้ง 11 ข้อที่เป็น "ความกลัวเฉพาะเพศ" และค่าสัมประสิทธิ์
	Canonical ในรูปมาตรฐาน (Standardized Canonical Discriminant Function
	Coefficients) ที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) (n = 915)83

- 10 ตารางแสดงข้อกระทงทั้ง 13 ข้อที่เป็น "ความกลัวเฉพาะกลุ่มอายุ" และค่าสัมประสิทธิ์
 Canonical ในรูปมาตรฐาน (Standardized Canonical Discriminant Function
 Coefficients) ที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) (n = 610)....86
- 11 ตารางแสดง "ความกลัวที่พบมากที่สุด" (Most Common Fears) 10 อันดับแรกของกลุ่ม ตัวอย่างทั้ง 6 กลุ่ม และค่าร้อยละของการถูกเลือก (Percentage Endorsement).......90